

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (deveto vijeće)

4. svibnja 2023.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Zaštita potrošača – Direktiva 93/13/EEZ – Nepoštene odredbe u potrošačkim ugovorima – Postupak ovrhe ugovora o zajmu koji čini ovršni naslov – Prigovor na ovrhu – Nadzor nepoštenih odredaba – Načelo djelotvornosti – Nacionalni propis koji ne dopušta ovršnom sudu da provede nadzor eventualne nepoštenosti odredbe nakon roka koji je potrošaču određen za podnošenje prigovora – Postojanje tužbe općeg prava koja nije uvjetovana rokom i koja sudu koji odlučuje o meritumu omogućava provođenje takvog nadzora i nalaganje odgode ovrhe – Uvjeti koji u praksi ne onemogućavaju ili pretjerano ne otežavaju ostvarivanje pravâ koja dodjeljuje pravo Unije – Zahtjev kojim se od potrošača traži plaćanje jamstva za odgodu ovrhe”

U predmetu C-200/21,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Tribunalul București (Viši sud u Bukureštu, Rumunjska), odlukom od 25. veljače 2021., koju je Sud zaprimio 31. ožujka 2021., u postupku

TU,

SU

protiv

BRD Groupe Société Générale SA,

Next Capital Solutions Ltd,

SUD (deveto vijeće),

u sastavu: L. S. Rossi, predsjednica vijeća, S. Rodin (izvjestitelj) i O. Spineanu-Matei, suci,

nezavisna odvjetnica: J. Kokott,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

* Jezik postupka: rumunjski

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za BRD Groupe Société Générale SA, M. Avram, *avocată*,
- za španjolsku vladu, M. J. Ruiz Sánchez, u svojstvu agenta,
- za talijansku vladu, G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju G. Greca, *avvocato dello Stato*,
- za Europsku komisiju, M. Carpus Carcea i N. Ruiz García, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnu odvjetnicu, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim [odredbama] u potrošačkim ugovorima (SL 1993., L 95, str. 29.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 12., str. 24.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između, s jedne strane, osoba TU i SU i, s druge strane, društava BRD Groupe Société Générale SA (u daljnjem tekstu: BRD) i Next Capital Solutions Ltd (u daljnjem tekstu: NCS) povodom prigovora protiv ovrhe potraživanja u vezi s ugovorom o zajmu sklopljenim između, s jedne strane, osoba TU i SU i, s druge strane, društva BRD, koje je naknadno ustupilo svoje potraživanje društvu NCS.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Dvadeset četvrta uvodna izjava Direktive 93/13 određuje da „sudovi ili upravna tijela država članica moraju na raspolaganju imati odgovarajuća i djelotvorna sredstva za sprečavanje stalne primjene nepoštenih odredaba u potrošačkim ugovorima.”
- 4 Člankom 6. stavkom 1. te direktive određuje se:
„Države članice utvrđuju da u ugovoru koji je prodavatelj robe ili pružatelj usluge sklopio s potrošačem prema nacionalnom pravu nepoštene odredbe nisu obvezujuće za potrošača, a da ugovor u tim uvjetima i dalje obvezuje stranke ako je u stanju nastaviti važiti i bez tih nepoštenih odredaba.”
- 5 Članak 7. stavak 1. navedene direktive predviđa:
„U interesu potrošača i tržišnih konkurenata države članice osiguravaju da postoje primjerena i djelotvorna sredstva za sprečavanje stalnog korištenja nepoštenih odredaba u ugovorima koje prodavatelji robe i pružatelji usluga sklapaju s potrošačima.”

Rumunjsko pravo

- 6 Članak 638. stavak 1. točka 4. Legee nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (Zakon br. 134/2010 o Građanskom zakoniku), u verziji primjenjivoj na glavni postupak (u daljnjem tekstu: Zakon o građanskom postupku), određuje:

„Ovršne isprave koje mogu biti predmet ovrhe također su i:

[...]

4. dužnički vrijednosni papiri ili drugi dokumenti kojima je zakonom dodijeljeno svojstvo ovršivosti.”

- 7 U skladu s člankom 638. stavkom 2. Građanskog zakonika:

„Prekid ovrhe isprava iz stavka 1. točaka 2. i 4. može se također zatražiti i u okviru tužbe u pogledu merituma kojom se traži njihovo poništenje. Odredbe članka 719. primjenjuju se po analogiji.”

- 8 Članak 713. stavak 2. Građanskog zakonika predviđa:

„Ako se ovrha provodi na temelju ovršne isprave različite od sudske odluke, u prigovoru se može pozvati na činjenične i pravne razloge koji se tiču pravne osnove ovršne isprave samo ako zakonom nije propisano [...] posebno pravno sredstvo za njezino poništenje [...]”

- 9 Člankom 715. stavkom 1. točkom 3. Zakona o građanskom postupku propisuje se:

„Osim ako zakonom nije drukčije određeno, prigovor na ovrhu može se podnijeti u roku od 15 dana koji počinje teći od dana na koji je:

[...]

3. dužnik koji osporava ovrhu primio odluku kojom se nalaže ovrha ili platni nalog ili od dana kada je saznao za prvi ovršni akt, ako nije primio ni odluku kojom se nalaže ovrha ni platni nalog ili ako je ovrha izvršena bez platnog naloga.

[...]”

Glavni postupak i prethodno pitanje

- 10 U listopadu 2007. osobe TU i SU sklopile su ugovor o zajmu s društvom BRD (u daljnjem tekstu: predmetni ugovor o zajmu). U lipnju 2009. potonje je društvo ustupilo potraživanje koje proizlazi iz tog ugovora društvu IFN Next Capital Finance SA, koje je u kolovozu iste godine ustupilo to potraživanje društvu NCS.
- 11 Društvo NCS 23. veljače 2015. pokrenulo je postupak pred sudskim ovršiteljem radi ovrhe navedene tražbine od osobe TU, na temelju predmetnog ugovora o zajmu koji je prema rumunjskom pravu postao ovršni naslov. U tom je kontekstu taj ovršitelj izdao platni nalog protiv osobe TU, navodeći joj da je dužna podmiriti preostale iznose dugovane na temelju predmetnog

ugovora o zajmu kao i troškove ovrhe. Istog je dana ovršitelj naložio zapljenu financijskih sredstava na računima koje je osoba TU imala kod više bankarskih institucija. Ti različiti ovršni akti priopćeni su predmetnoj osobi 2. ožujka 2015.

- 12 Aktom od 6. ožujka 2015. sudski ovršitelj izvršio je ovrhu na plaću kod poslodavca osobe TU. Ona je o toj mjeri također obaviještena 13. ožujka 2015.
- 13 Osoba TU 17. ožujka 2015. osporavala je pred ovršiteljem iznose koji se od nje potražuju, a 5. kolovoza 2015. zatražila je odobrenje plana otplate u obrocima u razdoblju od šest mjeseci. Nakon toga, 25. svibnja 2016., sudski ovršitelj ponovno je naložio ovrhu dijela plaće osobe TU.
- 14 Ovršitelj je 6. prosinca 2018. izdao novi platni nalog za plaćanje preostalih iznosa koji se duguju društvu NCS, uvećanih za troškove ovrhe, pod prijetnjom zapljene udjela u vlasništvu osobe TU u zgradi u Bukureštu (Rumunjska).
- 15 Osoba TU podnijela je 28. prosinca 2018. prigovor protiv te ovrhe Judecătoria sectorului 1 Bucureşti (Prvostupanjski sud 1. sektora u Bukureštu, Rumunjska), pozivajući se na zastaru prava na ovrhu. Pravomoćnom presudom donesenom 18. travnja 2019. taj je sud odbacio prigovor protiv ovrhe kao nepravodoban.
- 16 Osobe TU i SU 17. veljače 2020. podnijele su navedenom sudu novi prigovor na ovrhu, pri čemu su tvrdile da su dvije odredbe predmetnog ugovora o zajmu nepoštenе, odnosno one koje se odnose na primanje provizije za otvaranje dosjea o zajmu te na mjesečnu naknadu za obradu i upravljanje kreditom. Svojim su zahtjevom osobe TU i SU također zahtijevale poništenje ovršnih akata i povrat iznosa koje je društvo NCS neosnovano primilo zbog nepoštenosti tih odredbi.
- 17 U prilog tom novom prigovoru osobe TU i SU pozvale su se na rješenje od 6. studenoga 2019., BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala Bucureşti i Secapital (C-75/19, neobjavljeno, EU:C:2019:950), u skladu s kojim je Sud presudio da Direktivu Vijeća 93/13/EEZ treba tumačiti na način da joj se protivi nacionalni propis poput članka 713. stavka 2. Građanskog zakonika, na temelju kojeg se potrošač protiv kojeg je pokrenut ovršni postupak, nakon proteka roka od petnaest dana od dana dostave prvih akata o tom postupku, nema pravo pozivati na postojanje nepoštenih ugovornih odredbi radi osporavanja tog postupka, i to čak i ako taj potrošač na temelju nacionalnog prava ima pravo na podnošenje tužbe u svrhu utvrđenja postojanja nepoštenih odredbi, koja nije uvjetovana nikakvim rokom, ali čiji ishod ne utječe na ishod ovršnog postupka koji se može pokrenuti protiv potrošača prije završetka postupka po tužbi za utvrđenje postojanja nepoštenih odredbi.
- 18 Presudom od 3. srpnja 2020. Judecătoria sectorului 1 Bucureşti (Prvostupanjski sud 1. sektora u Bukureštu) prihvatio je prigovor koji su istaknula društva BRD i NCS, a koji se temeljio na nepravodobnosti podnesenog prigovora. Taj sud smatra da je Sud, iako je u rješenju od 6. studenoga 2019., BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala Bucureşti i Secapital (C-75/19, neobjavljeno, EU:C:2019:950), presudio da potrošač mora imati mogućnost pozivati se na nepoštenost ugovornih odredbi u okviru prigovora protiv ovrhe ugovora o kojem je riječ, ipak se to pravo ne može učinkovito ostvarivati u svakom trenutku a da se pritom ne primjenjuju zakonski propisani rokovi u tu svrhu.

- 19 Osobe TU i SU podnijele su žalbu protiv te presude sudu koji je uputio zahtjev, Tribunalulu București (Viši sud u Bukureštu, Rumunjska), kako bi on preinačio odluku prvostupanjskog suda koji je prihvatio prigovor nepravodobnosti navedenog prigovora, tvrdeći da je obrazloženje Judecătoria sectorului 1 București (Prvostupanjski sud 1. sektora u Bukureštu) navodno zahvaćeno pogreškom koja se tiče prava.
- 20 Sud koji je uputio zahtjev navodi da su predmet koji se pred njim vodi i onaj u kojem je doneseno rješenje od 6. studenoga 2019., BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala București i Secapital (C-75/19, neobjavljeno, EU:C:2019:950) slični. Međutim, on se pita može li okolnost da sud kojem je potrošač eventualno podnio tužbu općeg prava raspolaže mogućnošću odgode ovrhe ugovora do donošenja odluke o toj tužbi, kao što to proizlazi iz članka 638. stavka 2. Građanskog zakonika, utjecati na zaključke koji proizlaze iz tog rješenja.
- 21 Osim toga, ako to nije slučaj i ako pravila nacionalnog prava o ovrsi nije moguće tumačiti u skladu s pravom Unije, dopuštajući potrošaču da podnese prigovor protiv ovrhe ugovora nakon isteka roka od petnaest dana pozivajući se na nepoštenost odredbi predmetnog ugovora, sud koji je uputio zahtjev pita se koje zaključke iz toga treba izvući.
- 22 U tim je okolnostima Tribunalul București (Viši sud u Bukureštu) odlučio prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Protivi li se Direktivi 93/13 pravno pravilo nacionalnog prava poput onog iz članka 712. i sljedećih članaka [...] Građanskog zakonika, kojim se predviđa rok od 15 dana u kojem se dužnik u okviru prigovora protiv ovrhe može pozvati na nepoštenost određene ugovorne odredbe [ugovora] izvršne isprave s obzirom na to da tužba radi utvrđenja postojanja nepoštenih odredbi koje sadržava [ugovor] izvršna isprava ne podliježe nikakvom roku i da je u okviru te tužbe za dužnika predviđena mogućnost da zatraži odgodu ovrhe [...] u skladu s člankom 638. stavkom 2. Građanskog zakonika?”

O prethodnom pitanju

- 23 Svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li Direktivu 93/13 tumačiti na način da joj se protivi odredba nacionalnog prava koja ne dopušta da izvršni sud pred kojim se vodi postupak i kojem je izvan roka od petnaest dana određenog tom odredbom podnesen prigovor protiv ovrhe ugovora sklopljenog između potrošača i prodavatelja robe ili pružatelja usluga, koji je postao izvršni naslov, ocijeni, po službenoj dužnosti ili na zahtjev potrošača, nepoštenost odredaba tog ugovora, iako taj potrošač osim toga ima pravo na podnošenje tužbe o meritumu koja mu omogućuje da od suda kojem je podnesena ta tužba zatraži da provede takav nadzor i naloži odgodu ovrhe do okončanja tog postupka, u skladu s drugom odredbom tog nacionalnog prava.
- 24 U skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, sustav zaštite koji provodi Direktiva 93/13 temelji se na ideji da se potrošač nalazi u slabijem položaju u odnosu na prodavatelja robe ili pružatelja usluge kad je riječ o pregovaračkoj snazi i razini informiranosti (vidjeti osobito presudu od 26. siječnja 2017., Banco Primus, C-421/14, EU:C:2017:60, t. 40. i navedenu sudsku praksu).
- 25 S obzirom na takav podređeni položaj, članak 6. stavak 1. te direktive određuje da nepoštene odredbe nisu obvezujuće za potrošače. Riječ je o odredbi s obvezujućim učinkom kojoj je cilj zamijeniti formalnu ravnotežu koju ugovor uspostavlja između prava i obveza suugovaratelja

stvarnom ravnotežom koja će između njih ponovno uspostaviti jednakost (vidjeti osobito presude od 21. prosinca 2016., Gutiérrez Naranjo i dr., C-154/15, C-307/15 i C-308/15, EU:C:2016:980, t. 53. i 55. i od 26. siječnja 2017., Banco Primus, C-421/14, EU:C:2017:60, t. 41.).

- 26 U tom kontekstu Sud je već u više navrata odlučio da je nacionalni sud dužan po službenoj dužnosti procijeniti nepoštenost ugovorne odredbe koja ulazi u područje primjene Direktive 93/13 i time ispraviti neravnotežu između potrošača i prodavatelja robe ili pružatelja usluge ako raspolaže potrebnim pravnim i činjeničnim elementima u tu svrhu (presude od 14. ožujka 2013., Aziz, C-415/11, EU:C:2013:164, t. 46. i navedena sudska praksa; od 21. prosinca 2016., Gutiérrez Naranjo i dr., C-154/15, C-307/15 i C-308/15, EU:C:2016:980, t. 58. i od 26. siječnja 2017., Banco Primus, C-421/14, EU:C:2017:60, t. 43.).
- 27 Osim toga, Direktiva 93/13 državama članicama nalaže, kao što to proizlazi iz njezina članka 7. stavka 1., u vezi s njezinom dvadeset četvrtom uvodnom izjavom, obvezu da osiguraju primjerena i djelotvorna sredstva za sprečavanje korištenja nepoštenih odredaba u ugovorima koje prodavatelji robe ili pružatelji usluge sklapaju s potrošačima (presuda od 26. lipnja 2019., Addiko Bank, C-407/18, EU:C:2019:537, t. 44. i navedena sudska praksa).
- 28 Iako je Sud već u više navrata i s obzirom na zahtjeve iz članka 6. stavka 1. i članka 7. stavka 1. Direktive 93/13 utvrdio način na koji nacionalni sud treba osigurati zaštitu koju potrošači imaju na temelju te direktive, ipak valja navesti da, načelno, pravo Unije ne usklađuje postupke primjenjive na ocjenu navodne nepoštenosti ugovorne odredbe i da su oni stoga dio nacionalnog pravnog poretka država članica, pod uvjetom da nisu manje povoljni od onih koji uređuju slične situacije na koje se primjenjuje nacionalno pravo (načelo ekvivalentnosti) i da se njima u praksi ne onemogućuje ili pretjerano ne otežava ostvarenje prava koja se dodjeljuju pravom Unije (načelo djelotvornosti) (vidjeti osobito presudu od 26. lipnja 2019., Addiko Bank, C-407/18, EU:C:2019:537, t. 45. i 46. i navedenu sudsku praksu).
- 29 Osim toga, Sud je pojasnio da obveza država članica da osiguraju djelotvornost prava koja za pojedince proizlaze iz prava Unije podrazumijeva, osobito kad je riječ o pravima koja proizlaze iz Direktive 93/13, zahtjev djelotvorne sudske zaštite, potvrđen člankom 7. stavkom 1. te direktive i također člankom 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, koji se primjenjuje, među ostalim, na utvrđivanje postupovnih pravila vezanih za tužbe utemeljene na tim pravima (vidjeti u tom smislu presudu od 10. lipnja 2021., BNP Paribas Personal Finance, C-776/19 do C-782/19, EU:C:2021:470, t. 29. i navedenu sudsku praksu).
- 30 U tom pogledu, Sud je smatrao da se, u slučaju da ovršni postupak završi prije donošenja odluke suda koji odlučuje o meritumu kojom se utvrđuje nepoštenost ugovorne odredbe na kojoj se temelji ta ovrha i, posljedično, ništavost tog postupka, tom odlukom omogućuje da se navedenom potrošaču osigura samo *a posteriori* zaštita u obliku naknade štete, koja se pokazala nepotpunom i nedovoljnom te koja ne čini ni primjereno ni učinkovito sredstvo za sprečavanje korištenja te odredbe, protivno članku 7. stavku 1. Direktive 93/13 (rješenje od 6. studenoga 2019., BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala București i Secapital, C-75/19, neobjavljeno, EU:C:2019:950, t. 32. i navedena sudska praksa).
- 31 Tako je u točki 34. rješenja od 6. studenoga 2019., BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala București i Secapital (C-75/19, neobjavljeno, EU:C:2019:950), na koje se poziva sud koji je uputio zahtjev, Sud presudio da Direktivu 93/13 treba tumačiti na način da joj se protivi nacionalni propis na temelju kojeg se potrošač, koji je sklopio ugovor o kreditu s kreditnom institucijom i protiv kojeg je navedeni trgovac pokrenuo ovršni postupak, nakon proteka roka od

petnaest dana od dana dostave prvih akata o tom postupku nema pravo pozivati na postojanje nepoštenih ugovornih odredbi radi osporavanja tog postupka, i to čak i ako potrošač na temelju nacionalnog prava ima pravo na podnošenje tužbe u svrhu utvrđivanja postojanja nepoštenih odredbi, čije podnošenje nije uvjetovano nikakvim rokom, ali čiji ishod nema učinak na ishod ovršnog postupka koji se može pokrenuti protiv potrošača prije okončanja postupka za utvrđenje postojanja nepoštenih odredbi.

- 32 Međutim, sud koji je uputio zahtjev pita se je li to tumačenje također valjano u slučaju u kojem je sud koji odlučuje o meritumu nadležan i za odgodu ovrhe.
- 33 U tom pogledu valja utvrditi da mogućnost potrošača da sudu koji odlučuje o meritumu podnese tužbu u svrhu nadzora moguće nepoštenosti ugovornih odredbi ugovora čija se ovrha provodi i u okviru koje može od tog suda ishoditi odgodu te ovrhe, u načelu može omogućiti da se izbjegne opasnost od okončanja ovršnog postupka prije okončanja postupka za utvrđenje postojanja nepoštenih odredbi.
- 34 Međutim, valja istaknuti da je Sud nakon što je upućen predmetni zahtjev za prethodnu odluku donio presudu od 17. svibnja 2022., *Impuls Leasing România* (C-725/19, EU:C:2022:396). U točki 60. te presude utvrdio je da članak 6. stavak 1. i članak 7. stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da im se protivi nacionalno zakonodavstvo koje ovršnom sudu, kojem je podnesen prigovor na ovrhu, ne omogućuje da po službenoj dužnosti ili na potrošačev zahtjev ocijeni nepoštenost odredaba ugovora sklopljenog između potrošača i prodavatelja robe ili pružatelja usluge koji čini ovršnu ispravu, ako sud koji odlučuje o meritumu, kojem se može podnijeti odvojena tužba općeg prava u svrhu ispitivanja eventualne nepoštenosti odredaba takvog ugovora, može prekinuti ovršni postupak do donošenja odluke o meritumu samo u slučaju plaćanja jamstva u iznosu koji bi mogao odvratiti potrošača od podnošenja takve tužbe i ostajanja pri njoj.
- 35 Upitan o tome želi li nastaviti postupak po ovom zahtjevu za prethodnu odluku s obzirom na tu presudu, sud koji je uputio zahtjev naveo je da ona sadržava odgovor na slično pitanje koje se odnosi na isti pravni problem.
- 36 Točno je da u glavnom postupku u kojem je donesena presuda od 17. svibnja 2022., *Impuls Leasing România* (C-725/19, EU:C:2022:396), sud pred kojim je podnesen prigovor na ovrhu nije imao mogućnost nadzirati moguću nepoštenost ugovornih odredbi na kojima se temelji ta ovrha, dok u okolnostima predmeta u kojem je upućen ovaj zahtjev za prethodnu odluku taj sud ima tu mogućnost, ali pod uvjetom da je postupak pred njim pokrenut u roku od petnaest dana, nakon čijeg isteka za potrošača nastupa prekluzija. Međutim, u obama slučajevima ključno je pitanje može li mogućnost potrošača da podnese tužbu o meritumu u okviru koje može zahtijevati odgodu ovrhe, uzimajući u obzir načine takve odgode, osigurati djelotvornost zaštite koja se nastoji postići Direktivom 93/13.
- 37 Iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da se na takvu odgodu primjenjuju odredbe članka 719. Građanskog zakonika. Čini se da je postupovni kontekst u tom pogledu istovjetan onomu iz točke 57. presude od 17. svibnja 2022., *Impuls Leasing România* (C-725/19, EU:C:2022:396), u kojoj je Sud istaknuo da je potrošač koji traži prekid ovršnog postupka povodom te odvojene tužbe pred sudom koji odlučuje o meritumu dužan uplatiti jamstvo koje se izračunava na temelju vrijednosti predmeta tužbe. Sadržaj članka 719. Građanskog zakonika, kako je iznesen u očitovanjima koja je Europska komisija podnijela u okviru ovog zahtjeva za prethodnu odluku, potvrđuje taj zaključak.

- 38 Stoga valja istaknuti da je u točki 58. presude od 17. svibnja 2022., Impuls Leasing România (C-725/19, EU:C:2022:396), Sud podsjetio na sudsku praksu prema kojoj troškovi koje bi tužba uzrokovala u odnosu na iznos osporavanog duga ne smiju biti takvi da odvrate potrošača od pokretanja postupka pred sudom u svrhu ispitivanja potencijalne nepoštenosti ugovornih odredaba. U točki 59. te presude Sud je utvrdio da je vjerojatno da dužnik koji nije izvršio plaćanje ne raspolaže financijskim sredstvima potrebnima za osiguranje potrebnog jamstva.
- 39 Stoga valja smatrati da mogućnost kojom raspolaže potrošač da podnese tužbu o meritumu u okviru koje može zahtijevati odgodu ovršnog postupka davanjem jamstva, a da pritom nije obvezan poštovati rok, ne može osigurati djelotvornost zaštite koja se nastoji ostvariti Direktivom 93/13 ako je visina određenog jamstva takva da potrošača može odvratiti od podnošenja i ostajanja pri takvoj tužbi, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri.
- 40 U preostalom dijelu, sud koji je uputio zahtjev naveo je da i dalje postoji interes za odgovor na dio njegova zahtjeva za prethodnu odluku naveden u točkama 23. i 24. odluke kojom se upućuje prethodno pitanje, koji se odnosi na stav koji nacionalni sud treba zauzeti u slučaju da ne može nacionalno pravo tumačiti u skladu s pravom Unije.
- 41 U tom pogledu, valja podsjetiti na to da kada se ne može provesti tumačenje i primjena nacionalnog propisa u skladu sa zahtjevima Direktive 93/13, nacionalni sudovi imaju obvezu po službenoj dužnosti ispitati jesu li ugovorne odredbe dogovorene među strankama nepoštene, prema potrebi ne primjenjujući nijednu odredbu nacionalnog prava ili nacionalnu sudsku praksu koja bi bila protivna takvom ispitivanju (vidjeti u tom smislu presudu od 7. studenoga 2019., Profi Credit Polska, C-419/18 i C-483/18, EU:C:2019:930, t. 76. i navedenu sudsku praksu).
- 42 Iz toga slijedi da na postavljeno pitanje valja odgovoriti tako da Direktivu 93/13 treba tumačiti na način da joj se protivi odredba nacionalnog prava koja ne dopušta ovršnom sudu, pred kojim je izvan roka od petnaest dana određenog tom odredbom podnesen prigovor protiv ovrhe ugovora sklopljenog između potrošača i prodavatelja robe ili pružatelja usluga, koji čini ovršni naslov, da po službenoj dužnosti ili na zahtjev potrošača ocijeni nepoštenost odredaba tog ugovora, iako taj potrošač osim toga ima pravo na podnošenje tužbe o meritumu koja mu omogućuje da od suda kojem je podnesena ta tužba zatraži da provede takav nadzor i naloži odgodu ovrhe do okončanja postupka po toj tužbi, u skladu s drugom odredbom tog nacionalnog prava, ako je ta odgoda moguća samo uz plaćanje jamstva čiji iznos može odvratiti potrošača od podnošenja i ostajanja pri toj tužbi, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri. Ako se nacionalno zakonodavstvo ne može tumačiti i primijeniti u skladu sa zahtjevima te direktive, nacionalni sud kojem je podnesen prigovor protiv ovrhe takvog ugovora dužan je po službenoj dužnosti ispitati jesu li njegove odredbe nepoštene, po potrebi izuzimajući iz primjene sve nacionalne odredbe koje se protive takvom ispitivanju.

Troškovi

- 43 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (deveto vijeće) odlučuje:

Direktivu Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993.

treba tumačiti na način da joj se:

protivi odredba nacionalnog prava koja ne dopušta ovršnom sudu pred kojim se vodi postupak i pred kojim je izvan roka od petnaest dana određenog tom odredbom podnesen prigovor protiv ovrhe ugovora sklopljenog između potrošača i prodavatelja robe ili pružatelja usluga, koji čini ovršni naslov, da po službenoj dužnosti ili na zahtjev potrošača ocijeni nepoštenost odredaba tog ugovora, iako taj potrošač osim toga ima pravo na podnošenje tužbe o meritumu koja mu omogućuje da od suda kojem je podnesena ta tužba zatraži da provede takav nadzor i naloži odgodu ovrhe do okončanja postupka po toj tužbi, u skladu s drugom odredbom tog nacionalnog prava, ako je ta odgoda moguća samo uz plaćanje jamstva čiji iznos može odvratiti potrošača od podnošenja i ostajanja pri toj tužbi, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri. Ako se nacionalno zakonodavstvo ne može tumačiti i primijeniti u skladu sa zahtjevima te direktive, nacionalni sud kojem je podnesen prigovor protiv ovrhe takvog ugovora dužan je po službenoj dužnosti ispitati jesu li njegove odredbe nepošteno, po potrebi izuzimajući iz primjene sve nacionalne odredbe koje se protive takvom ispitivanju.

Potpisi